

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, tehát mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 ft, fél évre 5 ft 50 kr., évfolyamra 3 ft, egy hónapra 1 ft. — Az esti kiadás külön kúldésért a vidékre: Egész évre 1 ft 50 kr., fél évre 80 kr., évfolyamra 50 kr., egy hónapra 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső fordulatca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASZATI LAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasensteint és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent.

Nyitási cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

A nagy politikus!

(Brrr.) Azt tartják, hogy politikában egyik legnagyobb hiba az optimizmus, s talán ép ezért mutatja be magát a balközép egyik vezére mint legnagyobb pessimista. A politikában is a középút a leghelyesebb: a tulságos jóhiszeműség ép úgy fátyolt von az államférfi szemére, mint a kákán csomót-keresés. Tisza Kálmán január 10-én Pestről keltezett cikkén ép ez látszik meg; hanem azért koránt sem vonom kétségbe, hogy lehet — nagy politikus.

Ha valamelyik párt közlegényei abban igyekeznek, hogyan festhessék a jelen állapotokat minél sötétebb színekben, az igazság rovására, ezt még értem; hanem a valódi statusférfiaknak nem kellene ily minorum gentiumok számára feltalált kortesfogásokhoz folyamodni. Pártvezértől talán elvárhatnók, hogy higgadtan, részrehajlatlanul bíráljon, itéljen, a hiányok kimutatásánál legyen ugyan szigorú, de kövesse a „suaviter in modo, fortiter in re” jelmondatot, s a mi a legfőbb, a bajok orvoslától eszközölő, az akadályokat elhárító bizonyára nagyszerű tervét ne rejtsé véka alá, ne titkolja el az életadó, felüdítő, megerősítő bölcsesség tiszta forrását.

Lehet, hogy most egy nagy szellem iránt vagyok igaztalan; hanem nyíltan kimondom, hogy arra, miszerint valamely közjogi állapotra, annyit mondhasunk: rossz, rossz csak azért is rossz — nem szükség vezérállamférfiának születni; a kik az államboldogításban ily előkelő szerepet vándolnak maguknak, azoktól megkívánhatjuk, hogy elmondják, kimutassák, bebizonyítsák, miért rossz valami, hogyan lehetett volna jóvá tenni.

T. K.-nak ez a gyakorlati út nem az ő megszokott pályája. Behúzza magát a párt magas Olympjának fellegei közé sinnen lekiálja a „delendam esse”-t! Elmondja, hogy a pénzügyi helyzet „rossz”; „hogy miért rossz, erről mélysegesen hallgat, hiszen régi szokásához, mely szerint sokat állít, de keveset bizonyít. Talán azért „rossz” mert még nem volt deficitünk; mert pár év alatt nem tudtuk egész adórendszerünket reformálni? Ez okot fel nem hozhatná, mert bizonyítást tudja, hogy ilyesmi évtizedek műve. Vagy az is a kiegyezés büne, hogy Európa olyan viszonyok közé jutott, miszerint minden állam nyakig felfegyverkezett s így erején felül költenek? s így mi is kénytelenek vagyunk milliókat adni véderőnk kifizetésére? Ez sem lehet döntő ok; különben a rossz pénzügyi helyzet hatékony kortesfrömf, ezért kelle ezt kijátsszani, előhúrozni.

Elismeréssel tartozunk T. K.-nak azon önmegtagadó állításáért, miszerint „Erdély uniója” ez előtt két évvel nem volt jobb állapotban; ennnyit engedni azon oldalról, honnan mindazt ellenzik, mi nem tőlük ered — meg lehetősön sok, bár relatíve édes kevés. Erre az engedékenységre természetesen rögtön következnek a vádak, hogy t. i. közigazgatás és törvénykezés „rosszabb” helyzetben van, mint volt két év előtt; önként, s a váltig ismert logikából foly annak szükséges elhallgatása, hogy ép a balközép volt kézzel-lábbal a mellett, hogy a közigazgatás és törvénykezés korszerű rendezése ad calendas graecas halszassék. Valjon e téren kik okozták tehát azt a stagnálást, melyet a pártvezér pessimismus nagyító üvegen át méltóztatik vizsgálgatni és másoknak tulajdonítani?

Még csak egy eredeti megjegyzését idézem Tisza Kálmánról, mely szó szerint így hangzik: „Két év elmúlt, ma már meg van ingatva a bizalom, mely nekünk erő adott, míg elleneink működését megbénította.” Megmondhatnák e két év parlament és más téren vívott szellemi harcok: ki tette ezt; de nem részletezem — nyúljon T. K. saját kebelébe és feltalálja a kulcsot, mely a kérdés nyitására vezet. Hanem annyit mégis ide írok, hogy ideje az ellenzéknek más útra térni; hisz maga T. K. mondja, „minden arra mutat, hogy hatalmas léptekkel közeledik amaz óriás küzdelem ideje, a midőn hazánknek meglehet lételeért kellend harcolnia”; a megingatott bizalmat tehát ismét meg kell szilárdítani, nehogy a nemzet egykoron a gyakran ok nélkül akadékoskodókról elmondhassa: elvesztgettették a „drága időt”, midőn a nemzeti kormány léptei elébe minduntalan gáncsot vetettek, s a helyett, hogy segítettek volna megerősödésének kútforrásait megnyitni, nemzeti hatalmunkat kifejtetni, megszilárdítani ellenünk hatalmos működésére nyitottak rést, élelre állítván a dolgokat akkor, midőn ép vállvetve, együtt kell vala munkálnotok azokkal, kik földet adtak lábaitok alá.

Gondoljuk meg, hogy az erőt megosztó korteskedés nem való azon időre, midőn a lételt fenyegető vesz-felhők húzódnak össze fejünk fölött.

Félre a bizalmatlankodással!

Foglalkozunk királyföldi belügyeinkkel.

V.

(KNG.) A „szász levelek” írója már előre attól tart, hogy az „illetők” szava nem fog. Kellően méltányolnunk s ezért a régi nótát pengeti, hogy t.

i. a jelenlegi egyetem nem törvényes: mit szólna, úgy mond — egy másik municipium, ha területi határait így megváltoztatná s ily módon alakítaná át képviselőit.

Előbbi cikkemben kimutattam, hogy az id. szabályozás az adományozó alapoklevél tenorához tartotta magát, s a történelmi jog értelmében intézkedett; hogy a képviselő testületek megújítottak, ezt senki sem tagadja, hanem mutasson nekünk a „szász levelek” írója egyetlen municipiumot Magyarországon, melyben ma is az 1848 előtti képviselő állana fenn? A municipiumok tehát az ő naív kérdésére azt felelhetnék: ideje volt a megújításnak, miután ez nálunk már 1848-ban megtörtént.

A mi municipiumaink viszonzásul azt kérdezhetnék: de hát miért nem engednek minket is tanácskozni a megerendezés részletei felett, miért hoz a parlament minket egyformán kötelező törvényt? Nemde, jámbor levélíró erre bajos lenne oly felelet, mely el ne ismerje, hogy german sajátágaitok és egyrészt democraticus ösztönményeitek respectálása szempontjából külön kedvezményben nem részesültek még az ur 1871-ik évében is?!

Eszembe sem jut a parlament ezen böles, s a dolgokat magasabb szempontból intéző eljárását hibáztatni; bár nyíltan kimondom, hogy kevesebb is elég lett volna a jóból, s a királyföldi municipális szervezet sajátágainak bőven eleget lehet vala tenni a megyetörvény egyik külön fejezetében. De ha már ennél többet kaptok előre, mintegy a magyargal méltányosság foglaltól — ugyan mi jogosít fel arra, hogy az ily kimélettel eljáró magyar törvényhozás s a magát ily szellemű törvényhez tartó felelős kormányzat szemben bizalmatlankodjatok?!

Azt mondja a „szász levelek” írója, hogy a kormányzat a királyföldön oly közvetítő organummal (Comes) kellene bírnia, kinek „ismereteiben, jellemében éppen úgy bizalmat helyezhessen, mint a királyföld népessége”; holott most egy „pártember” áll közte és a népesség közt, mi az egyetértést előre lehetlenné teszi.

Ha a „szász levelek” írója olyan jól ismeri a királyföldi viszonyokat, kár volt az Ariadne-fonalat eldugni, azon nevezetes férfit ki nem jelölnie, kitől a mindnyájunk által sovárgott üdvös megoldást várhatjuk.

Gondolom, hogy ezt azért nem tette, mert nem tehette. Talán önmaga is belátta, hogy az általa, úgy szellemi madártávtól kiszemelt férfi egészen pártember lenne, még pedig olyan párte, ki iránt sem az alkotmányos magyar kormány, sem a királyföld népessége bizalommal nem viseltethetnék, egyfelől multjánál fogva, másfelől, mert a bizalmat annak idején teljesen eljátszotta.

A jelenlegi közvetítő ellen mit sem tud levélíró felhozni, mert a czélzatoss gyanúsítás komoly ember előtt mit sem nyom a latban.

Végül, legyen t. levélíró meggyőződve, hogy a magyar államférfiak a királyföldi kérdés fontosságát nem csekélylik és azon vannak, miszerint azt derék szász, román stb. patrióták tanácsával és felvilágosításaival élvé oly megoldásra vezetessék, hogy a szász nemzetiség méltányos igényei teljesen kielégítenek, önálló fejlődésük történeti alapjai megőrvassanak, de mások se maradjanak üres kézzel, az az új rendezés váljon az egész királyföldi népesség javára, megelégedésére s így mozdíttassék elé a szász polgárok érdeke, hanem egyuttal igazságszolgáltatás a más ajkúaknak is, és biztosítás a ország java, fejlődése, felvirágzása.

A királyföldi egyetem.

A jan. 12-ki ülés a küldöttek igazolásával foglalkozott. Némi vita után, minek következtében Dr. Tincu nem igazoltatott — napirendre került az elnök Comes következő előterjesztése: tekintve az ellátandó ügyek nagy halmazát, a tagok na gyobbszámánál fogva következő tetemes költségeket és azt, hogy az egyetem jelen alakjában, most fog először és utoljára együtt lenni s más képviselők is a régi ügyrend szerint vezeték tanácskozásait, míg újat alkothatnának, a mi sok időt veend igénybe, — fogadja el az egyetemet az 1862. febr. 5-ki ülésben megállapított ügyrendet, mennyiben az még érvényben áll mindazon pontjában, melyeket a jelen egyetem nem fog utóbb megmásítani vagy eltörölni. Az egyetem Bauszner G. indítványára az előterjesztést egészben elfogadta.

A medgyesi követek egy 9 tagú bizottság kiküldését sürgették, mely a municipalis szervezet felől munkálatait készítsen. A szavazatnál a többség oda nyilatkozott, hogy ez indítvány a jövő gyűlésre tüzessék ki napirendre. A jövő ülés jan. 14-én fog megtartatni.

Az egyetem által elfogadott ügyrend értelmében

bizottmányok küldetnek ki s a tanácskozás alá kerülő ügyek ezek közt osztatnak ki szakmaszerűleg; lesz pedig: a) politikai és szervező, — b) pénzügyi, — c) gazdasági és d) jogi bizottság, mindenik 5—5 tagból álló. Ha oly tárgy merül fel, mely több bizottság elébe tartoznék, ebben közös üléseket tartanak; pénzügyi kérdésekben a pénzügyi bizottság mindig kihallgatandó.

Az egyetem csak addig marad együtt, míg a halasztást nem tűrő tárgyak ellátatnak; ezután mindazon tagok, kik valamely bizottmányba be nem választattak, haza bocsájtatnak; mikorra a bizottságok előmunkálataikkal elkészültek, ismét behivatnak. A hazamentek ott-hon ülésük ideje alatt napi díjt nem kapnak. Ha a commissiok valamit kinyomtatni s az egyetemi tagok közt óhajtanak szétosztatni, azt a comesi hivatal intézi el, még a plenum összehívatala előtt.

A jan. 14-ki ülésben még is választák a 9 tagú bizottságot, mely a Királyföld jövő municipális rendezése tárgyában az előmunkálatokat fogja elkészíteni.

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten jan. 16. 9 óra 40 p. délelőtt.

Érkezett Kolozsvárra jan. 16. 10 ó. 35 p. délelőtt.

Versailles-ből jan. 14. Párisból éjjel kitörés történt északon és délen, de visszaveretett. Faidherbe hadai folyvást szaporodnak. Bourbaki előcsapatai előhaladtak Lurba s Verulba. Loinsville herceget Le Mansban elfogták, Angliába hajóztott. Gambetta futással menekült ideje korán.

Legújabb táviratok.

London, jan. 13. B. „Times” jan. 12-ről Versaillesből jelenti: A francziák kisebb kirohanásokat tesznek. Tegnap a Clamart melletti redouteban megleptek egy bajor kisebb csapatot, de később visszavetettek. A francziák új ágyútelegeket lepleztek le, s azokból tüzelnek. A Mont-Vaerien előtt csapatok vannak felállítva.

Bécs, jan. 14. Párisban tegnap az óriás mozsarakból kezdtek lödözni. Issy erődt szétromboltatott. Szinleg kezdik azt a francziák odahagyni. Miat hírlík Trochu hajlandóságát fejezte volna ki, a parancsnokságot Vionynak átadni.

Onansböl (Montbéliard-arrondissementből) jelenti 13-ról: A francia keleti hadsereg jobb szárnya ellenállhatlan hősiességgel elfoglalta Arcyot és St.-Mariet.

Berlin, jan. 14. Versaillesből jelenti e hó 13-ról: Párisnál — a folyvást tartó köd miatt — a porosz tüzérsg csak lassu tüzelést folytat a védművek és a város ellen; a francziák lánghán viszonozzák az ágyúzást. A németek vesztesége hallottakban és sebesültekben: 2 tiszt és 9 ember.

Versailles, jan. 13. Frigyes Károly herceg jelenti Le-Mansból: Az ellenség — csapataink által üldözve — részint Alençon, részint Laval felé vonul vissza. Chanzy hadseregéből, a jan. 6-tól 12-ig folyvást tartott csatákban, 16,000-nél több, meg nem sebesült ember esett kezünkbe foglyul. A 2-ik hadtest ezenkívül 12 ágyút, illetőleg golyószórót, 6 locomotivet és 200 kocsi eljett zsákmányul.

Bécs, jan. 14. A „Tagesspre” jelenti Brüsseltől: Chanzy tábornok Le Mansból Lavalba a legjobb rendben és üldözés nélkül vonult vissza. A poroszoknak a négy napi harcokban nagy veszteségeik voltak. Le Maust csak több órai elkeseredett harc után hagyta oda a francia hadtest.

Brüsszel, jan. 14. Lilleből érkezett tudósítások szerint, Bapaume táján a francziákra nézve folyvást szerencsés csaták történnek. Az itteni „Nord”-nak egy párisi léghajói tudósítása szerint a párisi kormány azon esetre, ha Páris négy hét alatt fel nem szabadíttatik, becsületes feltételek mellett kapitulálni, és a háboru folytatását a vidékre hagyni szándékszik.

Sz. 86—1871. kir. bizt. eln.

Értesítés

az erdélyi földterhermentesítési (urbéri kárpótlási) ügy-haladásáról és jelenlegi állásáról.

Az erdélyi földterhermentesítési közegeknek, úgy-mint: a Kolozsvárt székelő és az alólírt kir. biztos elnöksége alatt álló erdélyi földterhermentesítési alap kir. igazgatóság, számvevőség és alappénztári hivatal, végül a valósló bizottságok által az 1870 évben kifejtett munkásság felől és a még hátralévő munkamennyiségéről a beállott újjév alkalmából, az urbéri és dézma kárpótláshoz igényt tartó közönség azon érdekeltseignél fogva, melylyel az ügy iránt a fennforgó viszonylathoz képest megilletik, szükséges tudás és tájékozódás végett a következő adatokról értesítetik, melyek a hivatali ügyvezetés és a vonatkozó jegyzőkönyvek alapján állítottak egybe:

1.) A külső munka, vagyis a valóslítás folytatott azon területeken, melyeken az 1869 évi hasonló munkahaladási kimutatás 1-ső pontja szerint még ily nemű munka volt fennmaradva, s ámbár a valóslító bizottmányokból az év első negyedében három, az év további folyamában pedig hat bizottság feloszlaltatott, mind e mellett valóslított a Topánfalvi és Zalatnai k. kincstári uradalom 24, Fogaras vidékének 12, Közép-Szolnokmegyének 51 községében és három helység kivételével az egész Kóvár vidékében az urbéri és dézma kárpótlás. E mellett újból átdolgoztatott Hunyadmegyében 35 egész községi valóslítási munkát; egybeállított több száz darab erdő- és legelő-kimutatás, kiigazított illetőleg valóslított több száz darab egyes korábbi valóslítási munka és ugynevezett elkészelt bejelentés.

A székelyföldön valóslított ez évben 1728 darab részint vesztelt, részint megváltott urbériségre vonatkozó kárpótlási bejelentés. Egyszersmind megjegyeztetik, hogy a székelyföldi urbéri kárpótlási bejelentések összes száma, miután a bejelentési véghatáridő ezen év folyamában ezen év végéig meghosszabbítottatott, a mult év végével kimutatott 4016 darabról 4800-ra emelkedett. (Folytatása következik.)

Népoktatás ügy.

Jelentés.

Erdélyben a szász s tán még egy néhány havasi jövedelemmel bíró székely községeket kivéve, a megyékben alig található egy néhány oly falusi község, melynek fekvő birtoka s valami biztos jövedelmi forrása lenne, sőt a legtöbb oly szegény, hogy a községi költségeket is az egyesek megróvása útján fedezi. No már az ily száz meg száz kisebb-nagyobb községtől, még pedig közüle több olyantól is, mely népességénél fogva, nemcsak egy iskola és egy tanító tartására lenne kötelezve, azt várni, hogy oly iskola-telket vagy telkeket vásároljon, hogy a gyermekek számára tágas iskola-helyiség, játszótér, kert sat. legyen, ott czélyszerűleg építsen, az építeteket felszerelje, a tanító vagy tanítók számára kellő fizetési alapot biztosítson, nem igen lehet. Iskola-telket vásárolni, kivált hogy az lehető központi helyiség legyen, legtöbb községben nem is lehetend, ha a törvényhozás e czélra is kisajátítási törvényt nem alkalmazand.

A szegénységi állapot ellen egyébiránt mondhatni, hogy ott van a 43. §, mely azt mondja: „ha a község kimutatja, hogy szükséges népoktatási tanintézetek, e törvény szerint felállítására és fenntartására, a kollő anyagi erőt nem képes egészen előállítani, illető hatósága útján segélyért az államhoz folyamodhatik. A közköztatási minisiter a folyamodó községet, az államköltegetésében e czélra megszavazott összegből segélyezi.” De ne feledjük éppen, hogy a kormány csak „részben” igér segélyezést, olyanoknak, melyek az anyagi erőt magok is csak részben képesek előállítani. Egészbeni segélyezés — az igaz — nem is telnék, hiszen csak Kolozsmegye jelenben kimutatott iskola-kötelesei számát véve, s minden 80 gyermekre egy tanterem és egy tanító előállítását véve is számításba, a kormány egy millió forintot ide jó részt ki kellene hogy adjon. És hova vezetne, e különben alanti számítás is, az egész államot véve? Ily költség az állam meg nem bírta, felvéve még azt is, hogy mennyit kell kiadnia a felsőbb nevelési czélok előmozdítására!

Mindezeket így elgondolva, ha egyfelől a tanfelügyelőktől nem várhatjuk, hogy a felekezeti féltékenységekkel szemben, idő előtt forcírozák a községi iskolák felállítását, állami szegénységünknél miatt a kormánytól sem várhatjuk, hogy a megintési idők letelése után, azonnal mindenütt, hol az egyházak semmit nem, vagy keveset tettek, iskolákat teremtsen; nem igen lehet az e téren előhaladásra más út, minthogy a hitfelekezettek, engedve szívósságukból valássák ki azon egyházait, hol iskolájuk tartását valamely érdekök követeli, itt aztán iskolájukat, minden szegénységük mellett is igyekezzenek közérvel is, a törvényes kívánsalom színvonalára emelni; de a hol az egyház anyagi lehetlensége nem képes iskolát tartani fenn, s valami felekezeti érdek sem parancsolja a közérőnek ide fordítását: ne kössék meg az oly hitközséget azon óhajtatás kifejezésében, miszerint a kormány általi segélyeztetés következtében, a közmivelődés mécsesét magának meggyújtathassa. Így aztán remélhető lenne, hogy mindenik törvényhatóságban, államköltegen évenként egy néhány díszes és czélnak megfelelő iskola állana elő, mely jó példával több tespedő felekezeti iskolát is versenyre s új életre kelthetne. (Folyt. köv.)

A mezősegről.

(Z) Különösen a községi rendezés az, mely tovább már nem halasztható, mert nálunk a vagyon-bátorság nagyon gyenge lábón áll; az éjjeli tolvajlások csaknem napirenden vannak a nélkül, hogy valaki kinyomozással törődne. Tegnap egy fogadó mellett a fogadás szénáját felgyújtották, s csak a gondviselés mentette meg a nagy költséggel épített fogadó házat. A gyújtás estvé-

Jén két csavargót a bíró által az idevalók elfogattak, de a bíró szabadon bocsátotta; ezeket terhelő a gyújtás gyanúja, most feljelentették a főbírónak, meglátjuk mit fog tenni! Más tekintetben is rossz állásunk van, a hossz-szazon hozott-halasztott tagosítás az éltetési módot veszi ki kezünkől; most már minden földjeimet feltöltettem, s így semmi nyomás nem lesz a határon, nem tudom, hogy a közigazgatás miként fog megvédeni jogaim élvezetében. Eddig nem tettem, de ha eleget nem tesznek, hírlapi térre viszem az ügyet. Ismerje meg a kormány közgeit.

Ha valaki valami biztos módot tudna tagosítási perünk siető ellátására, nagyon lekötene. A per idei november 5-én küldetett fel a kir. táblától a kir. Curiahoz, most már másodsor; a volt urbéresek ügyvédje egy oly semmisségi panaszt adott be, melyből egy szó sem igaz; hanem állításaival a legfőbb ítélőszéket akarja tévútra vezetni; a többek között azt állítja, hogy a volt urbéreseknél tervezett és két forumon helyben hagyott tagokban nincsen víz, és hogy oda ivó vizet a faluból kell vinni; víz pedig azon dűlőkben az elégnél is több van; ivó vizet azonban a mezőről hoznak haza, mivel a faluban általában nem létezik, hogy télen úgy, mint nyáron az egész falu a mezőről hordja ivó vizét, holott nekem itthon jó ivó kútam van, de onnan hordani senkinek se engedem, így messziről kell hordaniok. Több ilyen hamis állítással él az élelmes ügyvéd, s oly biztosan erősít mindent, mintha ő ismerne legjobban a községi határt, holott soha itt nem járt, csak rejtelmes működésű szónokait küldötte ide. Jó lenne, ha a pesti legfőbb törvényszék egy az igazságnak s nem a nemzetiségi érdekeknek megfelelő döntvénnyel végét vetné ennek a nyomorúságos tagosítási ügynek. Egz-ségi állapotom nem engedi, hogy Pestre mejek, ott talán akadnék egy emberre, ki meghallgatna, s 11 év múlva sietne bevégezni ezen szerencsétlen ügyet, mely annyi kárt okoz, miután egyenesen kis birtokomból kell élnem, melyet így nem használhatok. Bár talánék valami expediensre, melylyel ezen nagy bajból kigázol-hassak.

Legujabb távirat.

München, jan. 10. Chartresből ér-kező hírek szerint német részről a jobb-szárny megkerülésétől és a francziák-nak Dreux irányában Versailles ellen intézendő előnyomulásától félnek. Pá-ris ágyuztatása, a versaillesi táviratok szerint, rendszeresen folytatottatik, anél-kül, hogy nagyobb szerű eredményt elérhetne fel.

UJDONSÁGOK.

— A képviselőház pénzügyi bizottsága az ál-lamszámvetés költségvetését tárgyalva azon szem-

pontból indult ki, hogy a törvény értelmében csak két évi működés után fogván vélegesen megállapítani ügy-rendje, összes költségvetése helyett is egyelőre csak ál-talányi szavaztassék meg annak részére. Az államszám-vevőszék elnöke Gajzágó ennek ellenében ugyan fel-hozta, hogy ha nem biztosítják a hivatalos állomásokat, a bajos lesz oda alkalmas és jelentékenyebb egyéniségeket megvenni; a bizottság azonban mégis a kért 200,000 frt helyett csak 150,000 frtot ajánl engedélyeztetni, ré-szint a fentebbi indokból, részint pedig azért, mivel a kért összeg más országok számszékeinek költségvetésé-hez képest aránylag igen nagy. (Igy pl. Ausztriában csak 120,000 frt.)

— A Deák-párt jan. 14-én este tartott értekez-letén a miniszterelnök előterjesztése következtében abban állapodtak meg, hogy a párt úgy fogadja el az újonczó-szról szóló törvényjavaslatot, a mint előterjesztetett. Ugyan ekkor megfontolásra méltónak találtatott Török Sándor (soproni) azon indítványa, mely szerint az úrbéri viszonyok rendezéséről szóló törvényjavaslat a rokon természetű törvényjavaslatok elintézése előtt ne tárgyal-tassék.

— Gr. Mikó Imre városunk köztisztvisletben álló országgyűlési képviselője a reggeli vonattal Pestre uta-zott.

→ Dr. Fischer Lajos az ügyvédegylet szom-bati ülésén felolvasta tanulmányát az „ügyvédség rende-zéséről”, melyben sok figyelemreméltó volt. Megérdemli e tárgy, hogy tüzetesebben szöjünk hozzá, azért nem is késünk vele soká.

→ Darai Károliana jutalomjátékára, mely szer-dán lesz „Troubadour” választá. Ugyanakkor Ceresa Lajos vendég a pesti nemzeti színházról közre fog mű-ködni. Alt énekesnőnk, ki közönségünk tetszését kelle-mes hangja és szorgalma által kiérdemelte, pártolásra méltó. Ajánljuk olvasónk figyelmébe.

→ Minden kezdet nehéz. E közmondás a-tól az első farsangi tánczos bált se vehetjük ki, mely a mult szombaton a vasúti indóháznál folyt le. Tánczosok-ban nem volt hiány, azonban városunk hölgyeit részint a Dancz Nina jutalomjátéka, részint a nagy távolság, mi, az indóház és a város „köz” van, visszatartotta onnan; nem volt oly élénk, mint némelyek előre reméltették. Majd kárpótlást nyújt a többi.

Egy sarlatán utazó ügynök jár vásárról vá-rósa réztollakkal és íróeszközökkel, melyeket mint fran-czia gyártmányt árúsít el, most azonban reájöttek, hogy monsieur d. L. nem más, mint egy bécsi Armer Reisen-der, a ki, hogy gyári hulladék ércztollainak vásárosokat szerezzen, élelmességből francia lett. Ajánljuk azok fi-gyelmébe, hol ez ember bekopog.

(s.) Balázsné, Bogárn Vilma, hirszerint a jö-vő hó elején vendégszerepekre Kolozsvárra jön.

— A „Kolozsvári kör” bárendező bizottsága sajnosan tapasztalván, hogy a városban szétküldött meg-hívóinak nagyrésze a kihordó hanyagsága folytán nem jutott kézhez, ismételve felkéri mindazokat, kik igényelt meghívóikat meg nem kapták, hogy délutáni 2 és 3 óra

közti, a „Kör” titkári irodájában (Rhédey-ház, első eme-let) jelentkezzenek.

— Öngyilkosság. Ügyvéd Veres Lajos a na-pokban pisztollyal véget vetett életének.

(s.) Örömmel hozzuk azon hírt, hogy Hunyad-megyében a marhavész tökéletesen megszünt és így az erdélyi részek a marhavészről kitisztultak, mely közel egy év óta szüntelenül szedte áldozatait.

— A közösiyi magyar bizottság albizottsága a londoni conferentiára utazott Szechen Antal gróf helyébe választott Pulszky Ferencz elnöklele alatt ülésezett, s ugyanazon indokokból mint a német bizottság 150,000 frtot törölt a rendelkezési alapból.

— Kimutatás. Az erd. királyi biztos vezetése alatti hivatalokhoz 1870-ik évi január elsőjétől ugyan-azon évi december végéig beérkezett és ellátott ügyda-rabokról.

I. Az erd. kir. biztos hivatalhoz beérkezett ügy-darabok száma:

a cabinet irodát, miniszterelnököt és a felség személye körüli ministeriumot illető ügydarab	40
Belügyministeriumot illető ügydarab	5721
Pénzügyministeriumot	111
Vallás- és közokt.-ministeriumot illető ügyd.	792
Igazságügyi	850
Közmunka és közeledési	210
Kereskedelmi	948
Honvédelmi	4685

Ezekhez hozzáadván a kiállított útlevelek számát

Beérkezett és ellátott összesen

II. Az id. romai kath. bizottmányhoz ugyanazon idő alatt beérkezett és ellátott: tanulmány 599, alapító 352, egyházi 201 összesen

III. Az erd. földtehermentesítési pénz-alap kir. igazgatóságának 1870 évi beadvá-nyi jegyzőkönyve szerint oda beérkezett

Az erd. kir. biztos vezetése alatti hivatalok beadványi száma tehát tesz ösz-szesen:

— Az eddiginél olcsóbb és czélszerűbb ruházat a katonaság számára. A honvédelmi miniszterium egy bizottságot küldött ki, mely f. hó 28-án fogja meg-vizsgálni a Stern Manó debreczeni lakos által benyuj-tandó ruhaneműket; nevezetesen bakkancsot, csizmát, nadrágot, köpenyt és kalapot, melyek, mint halljuk, czél-szerűbbek és olcsóbban állíthatók ki, mint a jelenleg használatban levők.

— Magyar keleti vasut. A nagyváradi-kolozs-vári vasutvonalon az üzletiszakban felmerülhető bármilynemű akadályok gyorsabb elintézhete té-kintetéből — alólírt üzleti főnök, mint a magyar keleti vasut főigazgatóságának képviselője — alkalmat vesz magának a t. cz. közönséget figyelemessé tenni arra, hogy a fennebb kijelölt szolgálati szakra vonatkozó mindazon sérelmek, panaszok és óhajítások

stb. elintézésében, melyek az illető államfőnökök hatáskörét meghaladják — gyorsan és pontosan eljárni — főkötelességének ismeri. Az üzleti főnök: Grebey.

— A Karagyorgyovics-perben a kir. tábla jan. 14-én mondta ki az ítéletet. Ennek folytán az első folyamodású bíróság ítéletének megváltoztatásával Ka-ragyorgyovics herczeg a gyilkosságban való bün-részség miatt nyolcz évi, Stankovics és Trifkovics, ugyanazon büntény miatt négy évi, vas nélküli börtönrre ítéltettek, a vizsgálati fogság betudásával. A perköltsé-gekben egyetemlegesen, a rabtartási díjakban külön-külön elítéltek; a szerb kormány pedig kártérítési ke-resetével a polgári per útjára utasított.

(—r.—o.) Nemzeti színház. Szokás nálunk, hogy a színészek jutalomjátékukra vagy azon régiebb da-rabok közül választanak, melyeket a közönség már elle-lejtett, vagy tartalomra való tekintet nélkül hozzák szin-re az újakat. Ha a régieknél a választás klasszikus műre esik, úgy csak pártoljuk az illető törekvését, máskülön-ben, némi tekintetben, reájuk nézt nem igen előnyös ítélet alá esnek. A Dancz Nina jutalomjátékára a mult szombaton szinre került „Sárika” című 4 felvonásos vigjáték szerzője: Tóphér se nyeri el darabjával a cser-koszort. Utánaozva van benne a francia irmodor, de hiányzik abból a francia elevenség, életrealitás. A jellemek erőtelens és a mi kevés komikum is van a vigjátékban, inkább a helyzetekben rejlik, de azokban se tűnik fel rendkívüli elmesség, sőt inkább keresettség. Ugy látszik, mintha az egész mű a Sárika szerepért volna írva. Valóban, Sárika csodálatos egy falusi le-ányka és aki a szende szerepekben úgy mint annak el-lentéleiben erős, tehetségét kitüntetheti jellemzésében. Dancz Nina kitűnő naiv lyányka volt, hanem a két-színű szerepét játsza kissé kirívón színezett a helyett hogy takarta volna a hibát, melyet a szerző az által követett el, hogy a falusi egyszerűséget a nagy városi raf-neriákban is remekelteti. Mindenesetre megérdemelte Dancz Nina azon kitüntést, melylyel fogadtatott, mert nem-csak naponta halad a színtéren, de mint szorgalmas szí-nésznő sokra viheti. A darabban egyfelől Kovács tar-totta meg az életet, ki jöllehet nem alkalmas Caesar sze-repére, de elég élénk tudott lenni. T a k á c s peccsés nad-rágjában elég jó „nagybácsi” volt. Hogy jutalomjátékáról irt recenzióink komplett legyen, megemlítiük, hogy ju-talmazott több koszort és értékes ajándékot is kapott. A verseket szívesen elhallgatjuk.

Kedden, január 17-én először: „Forestier Pál” Sziumú 4 felvonásban.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Nyitlér. Egy alkalmas ifju felvétetik tanulónak Demjén László könyvkereskedésébe Kolozsvárt.

Hivatalos.

Sz. 30,161—1870. (23) 3—3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügy ministe-riumnak az 1870-ik év dec. 6-án és 16-án 52211 és 55610 számok alatt kelt rendeletei következtében, a Maros-Portus n.-szebani vo-nalon folyó 1871-dik évben a temesvári-aradi vasut vonalnak a forgalomban leendő átbocsá-j-tásának idejétől kezdve 1871 december végéig történendő dohány szállítás végett idei február 6-án déli 12 óráig írásbeli ajánlatok után tar-tandó pályázat nyitattik.

A szabályszerűleg felszerelt 50 krral bélyeg-zett és a vagyoni állást igazoló bizonyítvánnyal is ellátott írásbeli ajánlatok e m. kir. pénzügy igazgatóságának elnöki irodájában a fennemlített határidő eltelte előtt benyújtandók.

Az ajánlattevőnek köteleznie kell magát, mi-szerint a fennjelzett idő tartam alatt a Temesvári dohánygyárból eredő dohánymekemet, azaz a közönséges és mérsékelt áru vágott dohány, valamint a fumei gyárból eredő gyártmányokat Maros-Portustól N.-Szebenbe és Brassóba vagy onnét vissza Maros-Portusra a szerződésileg meghatározandó legfrissebb idő alatt, még pe-dig: 10 nap alatt a felrakodási és lerakodási időt is bele számítva át fogja szállítani.

Az olyképpen benyújtandó ajánlatban az említett útvonalra a szebeni vagy brassói állo-mások szerint külön-külön az egyenként meg-nevezendő útvonalokra oda és vissza teendő ajánlati összevegek egy bécsi mázsának meg-felelő mennyiség szerinti számmal és írásban kijelölendők.

A bántapénz 200, szóval kétszáz forinttal o. é. készpénzben leteendő, és az ebbeli pénztári nyugta az ajánlatához csatolandó. Azon bántapénz, mely az elfogadott ajánlat után tételtel le, bennmarad, míg a szerződés megkötve és a szabályszerű biztosított letéve leszen. Ezen bi-ztosított az összes a pénzügyigazgatóság szám-osztály által kiállítandó szállítási bér 10% ál-lapittatik meg, és a szerződési feltételek szerint kiállítandó.

Az ajánlatban határozatlan kimondandó, hogy az ajánlkozó a szerződési feltételeknek, melyek a kolozsvári és a n.-szebani m. kir. pénzügy-igazgatóság elnöki irodájában betekintésre ki-tárva vannak, magát feltétlenül alá veti.

A vállalkozó köteles a megtörtént értesítés után a szerződvény aláírása végett a magy. kir. pénzügyigazgatóságnál haladéki nélkül megje-lenni.

A magy. kir. pénzügyigazgatóságtól. Kolozsvárt 1871 január 6-án.

Hirdetmény.

Ilyefalva V. tanácsai törvényszéke által köz-híré tételik, miszerint Ilyefalvi Imreh Eleknek Ilyefalva helységében Alsözeg tizben 210 sz. a. belső épületes telkének újból árverezése Prás-mári Schmidt János részére 840 frt. tőke, s annak 1860 ápril 24-től járandó 6% kamatja és 149 frt. 37 krra felszámított költségek ere-jéig, vevő Eresztvényi László veszélyére, mint egyedüli árverezési napon az 1871-ik év febr-uár 24-én d. e. 10 óra az Ilyefalvi tanácsai teremben tüzelik ki. — A venni szándékozók azon megjegyzéssel értesítettek, miszerint a hozzá szollás előre s becsérték 10%—lét mint bántapénzt letenni köteleztettek, a vevő pedig a telket jelzállagilag terhelő adóságokat a vétel-ár erejéig az árverezéskor előadandó, árvere-zési feltételek szerint fizetni tartozik, egyszers-mind pedig azon jézallagos hitelezők, kik ezen törvényszéki hatóság székhelyen kívül laknak felszólítattak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett ezen ható-ság székhelyén megbízottat rendeljenek, és azok nevét és lakását az eladású jelentésük bé, mert ellenkező esetben a részükre hivatalból kineve-zett gondnok által képviseltetnek.

Végre a prt. 433. és 466. §-ai értelmében felhivatnak mindazok, kik a fennebb körülírt belső telek iránt tulajdoni, vagy más igényt avagy elsőbbségi jogukat érvényesíthetni vél-

nek, igénykereseteiket a hirdetmény közzététe-lének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt ezen törvényszéknél nyujtsák be, különben az árverezés foganatosítást nem gátolván igénylők egyedül a vételár fölőslégére fognak utasíttatni.

Ilyefalva V. törvényszékének 1870 de-cember 15-én tartott üléséből.

Nem hivatalos.

(25) 14—20
Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt) gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett
HANDLER MÓR orvos- és sebészudor, szülész-és szemész.
Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.
Lakik Pesten Lipót-város, nádorutca 13 sz. 1-ső emelet 14 sz.
Díjjal ellátott levelekre azonnali válasz adatik.

A kolozsvári hitelbank és zálogkölcson társulat

1. leszámított váltókat, utalványokat, kihuzott sorsjegyeket és kereskedelmi kötvényeket;
2. vesz és elad földtehermentesítési kötvényeket, részvényeket, magán kötvényeket és más értékpapirokat saját és idegen rovásra;
3. béhajt váltókat és évi járulékok, kamatok, osztalékok, szelvények, utalványok és más czimen levő követeléseket; kiveszi a pénztárból az utalványozott földtehermentesítési kötvényeket;
4. elfogad örményképpen mindennemű értékpapirokat és értéktárgyakat;
5. elfogad folyó számlára pénzeket, váltókat és értékpapirokat, a melyekről utalványok után lehet rendelkezni;
6. átvész pénzeket, a melyekről kamatozó, felmondási határidőhöz kötött s hátratilag forgatható pénztárjegyeket ad ki; az ilyenű pénztárjegyek legkisebb értéke 100 ft;
7. a zálogkölcson-üzletben kölcsönöket ad a) mindennemű ingóságra, b) drágaságra; ékszerekre s arany- és ezüstneműekre; c) értékpapirokra, azaz min-dennemű államkötvényekre és iparvállalati részvényre.

most érkeztek

Farsang, farsang és háromszor farsang! Cottilion, cottilion és tizenhárom-szor cottilion

mely tánczra, mint mindig, az ezen farsangi idényre is megérkeztek, a legszebb a legolcsóbb és a legnagyobb választékú

cottilion ordoim,

melyeket a nagyérdemű báltrendezők becses figyelmébe ajánl a kolozsvári első papirraktár.

KERESZTESY PÁL,

bel-tordautza nemzeti szálloda alatt.

1—* (27)

cottilion-ordok

Hirdetés.

Melynélfogva a mezősegen, egy 300-tól 600 holdig terjedő, ha lehet tagosított, bérbeadó jószág kerestet k. Miről szeméyes, vagy bérmentes levél-leli tudósítást elfogad Kolozsvárt kis-aesterutca 147 szám alatt.

Szenkovich Márton.

1—3 (26)

PAPIR

mintegy hatvan rizma eladó!

Az egész mennyiség, nagy alaku, teljesen ép minden kellemetlen szag nélküli ivéköl áll, melyek bármilyen árucikk göngyölésére biztosan használhatók.

Az elárusítás a kir. biztosí hivatal kiadó osz-tályá helyiségében f. év január 24-ik napján, (kedden) délutáni 3 órakor megnyitandó árverés útján fog eszközöltetni, hol addig is az egész tömeg bármely napon délelőtti tíz és tizenkét óra közt megtekinthető.

Kolozsvárt, 1871 január 9-én.